

Op weg naar certificering in de installatietechniek (versie april 2016)

Wilt u uw kwaliteit aantoonbaar maken voor opdrachtgevers, uzelf onderscheiden als vakman en technisch specialist? Dan ligt certificering voor de hand. Deze toelichting beschrijft de stappen die uw bedrijf moet ondernemen om gecertificeerd te worden.

Bij certificatie verklaart een derde (onafhankelijke) partij, meestal een certificerende instelling schriftelijk dat een product, proces of dienst voldoet aan bepaalde, vastgelegde eisen. Deze eisen worden vastgelegd in een certificatieschema of -regeling. De certificerende instellingen worden, indien sprake is van een geaccrediteerde regeling, op hun beurt gecontroleerd door de Raad voor Accreditatie (RvA). Ook KvINL als schemabeheerder wordt jaarlijks door de RvA beoordeeld. Zo wordt de kwaliteit van de regeling, het toezicht op de regeling en de uitvoering van de regeling scherp bewaakt.

Kwaliteit voor Installaties Nederland (KvINL) voor kwaliteitsborging in de installatiesector

Stichting Kwaliteit voor Installaties Nederland, KvINL, beheert en onderhoudt een aantal certificatieregelingen. Overheden, opdrachtgevers en afnemers kunnen er zeker van kunnen zijn dat volgens deze regelingen ontworpen, geïnstalleerde of onderhouden installaties of geleverde diensten aan een bepaalde kwaliteit voldoen. Afhankelijk van welke installaties, systemen of diensten uw bedrijf aanbiedt, kiest u voor welk(e) certificatieregeling(en) u zich certificeert.

KvINL beheert certificatieregelingen voor het ontwerpen, installeren, onderhouden en/of beheren van installatietechnische installaties, waaronder gas-, water- en elektrotechnische installaties, (bliksem)beveiligingsinstallaties, ventilatiesystemen, duurzame systemen zoals bodemenergiecentrales en biomassa), en kassenbouwconstructies. Andere belangrijke certificatieregelingen zijn regelingen voor het leveren van diensten op het gebied van energieprestatieadviesing en legionellapreventie-adviesing.

Certificeren voor herkenbare kwaliteit

Certificeren maakt dat de door uw bedrijf geleverde kwaliteit door opdrachtgevers en overheden wordt herkend en ook érkend. Certificatie van producten, processen en/of diensten wordt in wetgeving zoals het Bouwbesluit, Drinkwaterwet en de Wet Bodemenergie voorgeschreven, maar ook door opdrachtgevers voorgeschreven*.

Door te voldoen aan de eisen in een certificatieregeling voldoen uw ontwerpen, installaties, systemen of diensten minimaal aan de wettelijke en meest actuele eisen die hieraan, inclusief de bijbehorende normen. U profileert uw bedrijf als technisch specialist, een bedrijf waar de kwaliteit van de interne en externe processen constant bewaakt en zo mogelijk verbeterd worden. Er wordt efficiënter gewerkt en fout- en faalkosten worden tot een minimum gereduceerd.

Niet de gemeente, maar private partijen voeren in de toekomst de kwaliteitsborging uit van een nieuwbouw-, renovatie- of (vergunningplichtig) onderhoudsproject. Daarnaast is de aannemer vanaf dat moment niet alleen aansprakelijk voor verborgen gebreken, maar voor álle gebreken die hem zijn toe te rekenen. Dat staat in de plannen voor nieuwe bouwregelgeving van het ministerie van BZK. Bij private kwaliteitsborging moet de opdrachtgever (zoals een corporatie) de kwaliteitsborging regelen. Bovendien wordt met de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen de Bouwbesluittoets (een toets vooraf door de gemeente) voor veel kleine verbouwingen afgeschaft. KvINL zet in op het, met behulp van de door haar beheerde beoordelingsrichtlijnen, voorzien in de door opdrachtgevers gevraagde zekerheden.

In zeven stappen naar certificering

Als uw bedrijf zich wil certificeren voor het ontwerpen, installeren, en/of beheren van bepaalde technische installaties, systemen of diensten, dan zult u:

1. Af moeten bakenen in welke werkgebieden uw organisatie opereert. Aan de hand daarvan kiest u voor welke deelregelingen en deelactiviteiten uw bedrijf gecertificeerd wil worden;
2. Na moeten lopen of u voldoet aan de criteria, opgenomen in de beoordelingsrichtlijn(en); uw organisatie treft de maatregelen die nodig zijn om hieraan te voldoen;
3. Een kwaliteitshandboek moeten maken of uw bestaande handboek moeten uitbreiden;
4. Offerte(s) moeten vragen bij de voor die regeling(en) geaccrediteerde certificerende instelling(en), kortweg CI's;
5. Een toelatingsonderzoek ondergaan door de certificerende instelling van uw keuze;
6. Een contract met deze CI moeten afsluiten;
7. Er blijvend op toezien dat uw organisatie blijft voldoen aan alle eisen van de regeling(en) waarvoor u gecertificeerd bent.

=> keuze (deel)regeling(en) / deelactiviteit (en)
=> toetsen / aanpassen organisatie / werkwijzen
=> operationeel maken kwaliteitshandboek
=> aanvragen offerte(s) certificerende instellingen
=> toelatingsonderzoek
=> contract afsluiten met CI / certificaat voeren
=> blijven voldoen aan eisen regeling(en)

1. Keuze (deel)regeling(en)

KvINL beheert verschillende regelingen. Sommige regelingen kennen ook weer deelregelingen, dit zijn de zogeheten koepelregelingen zoals de BRL6000 "Installatietechniek" en de BRL9500 "Energieprestatieadviesing". Binnen deze koepelregelingen kunnen bedrijven zich voor één of meerdere deelregelingen certificeren. Daarbij geldt vrijwel altijd dat er gecombineerd voldaan moet worden aan algemene eisen in een Algemeen Deel en meer gedetailleerde eisen uit het gekozen Bijzondere Deel. Op termijn streeft KvINL er naar om het Algemeen Deel en de Bijzondere Delen in één BRL-tekst te integreren. Een eerste voorbeeld hiervan is de BRL6000-10 (AB) "Ventilatievoorzieningen voor woningen". De regelingen werken met verschillende keurmerken, de regelingen die een directe relatie hebben met wet- en regelgeving worden door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerd.

2. Toetsing en implementatie van de eisen

De Beoordelingsrichtlijnen stellen eisen aan de organisatie en aan het proces rond de totstandkoming van een product of dienst. Alle deelregelingen volgen dezelfde structuur qua formulering van eisen. U, toetst of uw organisatie en uw medewerkers voldoen aan de eisen of dat bepaalde zaken nog geïmplementeerd moeten worden.

Voor u als toekomstig certificaathouder zijn vooral van belang de eisen ten aanzien van:

- De procedure voor het verkrijgen van het certificaat;
- De installaties en/of verrichte dienst en bijbehorende documenten;
- De uit te voeren werkzaamheden;
- Uw organisatie, inclusief de opleiding en vakbekwaamheid van het personeel;

- De interne kwaliteitsbewaking;
- (De lay-out van) het uit te geven certificaat.

3. Vastleggen procedures in een kwaliteitshandboek

U moet de processen waarmee u de kwaliteit van uw product of dienst bewaakt, beschrijven in een kwaliteitshandboek. Op de website van KvINL kunt u bijvoorbeeld voor de BRL6000 een model-kwaliteitshandboek downloaden. Dit model kunt u als basis gebruiken voor het maken van uw eigen kwaliteitshandboek. Hieronder vindt u de aspecten die in het model-kwaliteitshandboek beschreven worden.

Relatie met andere kwaliteitssystemen (bijv. ISO 9001)

Een aantal bedrijven maakt in het kader van andere kwaliteitsregelingen al een kwaliteitshandboek. In overleg met de hierbij betrokken certificerende instelling(en) kan er voor integratie gekozen worden. Een certificerende instelling zal wel efficiënt willen kunnen controleren. Op het moment dat er verschillende certificerende instellingen betrokken zijn bij de verschillende kwaliteitsregelingen, ligt een separaat kwaliteitshandboek meer voor de hand.

4. Offertes en keuze certificerende instelling

Uw bedrijf selecteert een certificerende instelling, bij voorkeur op basis van meerdere offertes. U kunt een keuze maken uit de certificerende instellingen waarvan op de website van KvINL is aangegeven dat deze voor de desbetreffende certificatieregeling is geaccrediteerd.

Een certificerende instelling verleent u vooraf alle benodigde informatie over de certificatedienst. Wat zijn de spelregels (veelal hanteren de certificerende instellingen elk hun eigen reglement), welke eisen zijn van toepassing, hoeveel gaat het kosten, binnen welke tijdsruimte kan er gecertificeerd worden, etc.).

In een certificatieregeling zijn ook eisen aan de certificerende instelling, c.q. de externe kwaliteitsbewaking opgenomen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de omvang van de uit te voeren toelatingsonderzoeken (organisatiegericht/projectgericht), de vervolgcontroles en de vakbekwaamheid van de bij de certificatie betrokken medewerkers.

5. Doorlopen van het toelatingsonderzoek

De door u gekozen certificatie instelling voert een toelatingsonderzoek uit. Het onderzoek bestaat uit een organisatiegericht (uw organisatie) en een projectgericht onderzoek (enkele projecten). Deze wordt uitgevoerd door één of meerdere auditoren die voldoen aan de kwalificaties die in de beoordelingsrichtlijn zijn geformuleerd. Indien uit dit toelatingsonderzoek blijkt dat nog niet aan alle eisen van de regeling is voldaan, worden afspraken gemaakt over de aanpassingen en de termijn waarbinnen deze gemaakt moeten zijn.

In de nieuwe of aangepaste certificatieregelingen worden zwaardere eisen gesteld aan de vakbekwaamheid van de betrokken medewerkers. Deze vakbekwaamheid is nader gespecificeerd voor een “deskundige”. Veel van de regelingen vereisen dat uw organisatie minimaal met één deskundige een vast dienstverband heeft. Competentie-eisen voor deze deskundige zijn geformuleerd en in een bijlage bij de regeling opgenomen. Aan deze eisen kan op verschillende manieren (lees met behulp van verschillende opleidingscertificaten en/of diploma’s in combinatie met werkervaring) worden voldaan.

Het is aan de beoordeling van de certificerende instelling of de vakbekwaamheid op een voldoende hoog niveau binnen uw organisatie aanwezig is.

6. Certificering

Na afronding van het toelatingsonderzoek vormt het eindrapport van de certificerende instelling de basis voor het wel of niet verlenen van een certificaat. Na een positieve beslissing en nadat u met de certificerende instelling een overeenkomst hebt gesloten, gaat u uw diensten leveren onder het bij de regeling behorende keurmerk. Dit is voor regelingen onder de BRL6000 “Installatietechniek” het KvINL-INSTAL 6000-procescertificaat, voor de BRL9500 “Energieprestatieadviesing” het NL-EPBD-keurmerk, voor de BRL8000/8001 “kassenbouwconstructies” het Hortiq keurmerk, etc.

7. Jaarlijkse audits

Een contract met een certificerende instelling wordt voor minimaal drie jaar afgesloten. Een keer per jaar controleert een certificerende instelling via een projectgerichte en organisatiegerichte vervolgccontrole of u nog aan de eisen voldoet. De BRL geeft aan welke omvang dit onderzoek voor uw organisatie heeft. Om te voorkomen dat u corrigerende maatregelen moet treffen of met sancties in de vorm van vervolgccontroles te maken krijgt, is het van belang dat u uw zaken goed geregeld hebt. Het regelmatig uitvoeren van interne audits draagt hier aan bij.

